

Välimerkkiromaani (puolipisteen ja kasoispisteen romanssi)

Risto Niemi-Pynttari:

VÄLIMERKKIROMAANI SORTUU KLISEISIIN (mutta nousee loppuksi)

Dan Waber *kakin ja puon ensimmäiset seikkailut* (poEsa 2010) on romanssi, jonka päähenkilöiden kokonimet ovat kaksoispiste ja puolipiste. Kysymyksessä on puhdasverinen välimerkkiromaani, koska tarina on kerrottu pelkästään välimerkein. Kullakin sivulla on vain merkit ja niiden ilmeet kertovat tarinaa.

Henkilöhahmona naispuolinen puolipiste on leikkisä, ja sillä on hyvä rytmitaju. Kaksoispiste on aluksi hieman jököttävän oloinen, tämä tulee esille avausluvussa nimeltä "He tapaa". Siinä kaksoispiste ilmaisen pitkästyneenä puuhailee pelkän viivan kanssa, kunnes tilanne sähköistyy puolipisteen tullessa paikalle. ~: Välimerkkiromaanissa tarinan hahmotaminen tuntuu aluksi varsin helpolta, ja tarinakin tuntuu kliseiseltä, kunnes lukijaa alkaa mietityttämään tuo välimerkki-ilmeiden monitulkintaisuus. Onko kaikki kuitenkin sitä, miltä ensin näyttää. Avausluvussa kak ja puo ovat erillään, ilmehtien vuorotellen omalla sivullaan. Luvun viimeisellä sivulla he kohtaavat ja lukijan mielikuvituksen varaan jää se mitä kohtauksessa tapahtuu:

Välimerkkiromaani on laji, joka hyödyntää kirjoitusnäppäimistöä, ja chat -kielestä periytyneitä erilaisia katseen, silmäniskun, tuijotuksen, hämmästyksen, kysymyksen merkkejä. Välimerkkiromaani on rajautunut pelkästään ilmeisiin ja kerrontaan, visuaaliset ikonit eli ASCII taiteen kuvanrakentelu on jätetty kokonaan pois. Tämä on luontevaa, koska kerrota rakentuu pelkästään välimerkkien ilmeisiin.

Romaanin toinen luku "Kak brassailee suudelman toivossa" kääntää jännällä tavalla alkuoletukset nurin, koska aluksi niin jäykän oloinen kak innostuessaan muuttuu varsin räiskähteleväksi tyypiksi. Koko brassailun ajan puo pitää yllä vain yhtä, lumoutunutta, ilmettä.

Epäonnistuneena ratkaisuna voikin pitää "neito hädässä" lukua, se palauttaa chat -aikakauden välimerkkiviestinnän ritariromaanin aikakaudelle. Puo on vangittuna, eikä sulkumerkkien ympäröimänä voi tehdä muuta kuin lähettää huutomerkkejä. Ritarillinen kak hyppii, ryömii ja voittaa esteet, sinkauttaen lopulta kenoviivalla itsensä neidon avuksi. Tämän muuten varsin tavanomaisen luvun erikoispiirteinä ovat lainausmerkit, ilmehtimisen lisäksi kak ja puo alkavat replikoida.

Romaanin sukupuoliasetelmaa voi moittia konservatiiviseksi. Jämäkkä kaksoispiste on aktiivinen miestoimija, ja sen vastapainona korostuu puolipisteen tahdikkaus ja tunteellisuus. On oireellista, että halua, seksuaalista kiihkoa ilmaiseva, arvoituksellinen, aaltoviiva on vain naisen hallussa. Niinpä luku "8 treffit, häät & kuherruskuukausi" kertoo pelkästään naisen nautinnosta, ja voi noita aaltoviivojen ryöppyjä joita puo kokee. Samaan aikaan kak

pysyy hänen kyljessään ilmeenkään värähtämättä. Sama mies, joka brassaili uskomattoman ilmeikkäästi 2 luvussa, on 8 treffien, häiden ja kuherruskuukauden ajan pelkkää kaksoispistettä.

Välimerkkiromaani etenee siten, että luku luvulta ilmaisun repertuaari kasvaa. Teoksen loppuluvut, jotka kertovat avioliiton arjesta, ovat välimerkkikieleltään teoksen rikkainta antia. Vaikka luvut kertovat vain siitä kuinka pariskunta tekee ostopäätöksiä, ostavat yhdessä miehelle solmion ja hankkivat lemmikkikalan, niin heidän kommunikaationsa alkaa olla jo tajunnanvirtamaisen rikasta. Nämä viimeiset luvut ovat myös sellaisia joihin lukija mielellään palaa, koska vaikuttaa siltä kuin heille olisi kehittynyt jokin kahdenkeskinen kieli josta muut eivät ymmärrä.

Romaani päättyy selkeään ja yksitulkintaiseen loppun, viimeisen luvun nimi ilmaisee tarkalleen sen mitä merkeillä tapahtuu.

(:)& =~;§:=/[1]: <http://www.maailmankirjat.ma-pe.net/wp-content/uploads/2010/05/dlll.jpg>
“dlll”